

hol élnek, vagy, hogy melyek a legértékesebbek, melyekért fizetnek a legtöbbet a nemzetközi rovarbörzéken és miért.

A kis kötetet még a rovarok iránt kevésbé érdeklődők számára is élvezhetővé teszi, hogy nemcsak bogarokról, de több bogarász szakemberről is olvashatunk benne. És nemcsak a közismert, már az iskolában is tanult nevekkal találkozunk, hanem hazánkfiával is, olyanokkal, mint maga a szerzőnk is, akik idegenben, a trópusokon gazdagították munkásságukkal a tudományt, küldték haza a Magyar Természettudományi Múzeumnak vagy más európai gyűjteményeknek tízezerszámra az ott gyűjtött rovaranyagot, elsősorban bogarakat.

Különösen érdekes történet az is, amikor egy érdekes bogárfaj (*Necrobia ruficollis*) egy példánya a börtönben megmenti az ott kivégzésére váró rovarász életét... Nem részletezem, mindenki olvassa el vagy nézzen utána.

Külön értéke a könyvnek, hogy nem egy „elolvasok húszat, majd írok egy huszonegyediket” típusú ismeretterjesztő munka, hanem tele van személyes élményekkel, az említett bogarász kortársakhoz pedig sokszor baráti kapcsolat fűzte a szerzőt. Ha valaki a Rovarász Híradót rendszeresen olvassa, ne csodálkozzon rajta, ha egy egy történet ismerősen hangzik, hiszen vannak benne olyanok is, melyek 5–10 éve vagy még régebben már itt megjelentek. De így most legalább minden egy helyen olvasható.

Meg kell vallanom azonban, hogy először meglepődtem, amikor beleforgatva a könyvbe észrevettem: az ábrák 90 százaléka fekete-fehér. Gyerekkoromban ez megszokott volt, de ma már a fényképezőgépet külön át kell állítani, ha szürkeárnyalatos képet szeretnénk, hiszen minden színesben készül. A digitális világ elkényeztetett bennünket, fekete-fehér képekkel legfeljebb művészfotók formájában találkozunk ma már. De hamar hozzá lehet szokni ehhez is, az első 4–5 oldal után már természetesnek veszi az ember. Feltételezem, hogy ennek elsősorban anyagi okai lehettek, hiszen a színes képek tovább emelték volna a kötet árát. És hát ott vannak a könyv végén a nagyon jó minőségű színes felvételek. Velük csak az a gond, hogy nincsenek megszámozva, és magában a könyvben nincs hivatkozás rájuk. Így történhetett meg velem, hogy egy faj tudományos nevét bepötyögtem a Google keresőbe, mivel kíváncsi voltam rá, hogy néz ki, később viszont észrevettem, hogy csodás színes kép van róla hátul, nem is egy...

Összességében elmondható, hogy ismét kellemes, könnyed olvasmány került ki a szerző kezei közül, amiben még a hivatásos rovarászok is (akik nem bogarászok!) találnak eddig nem hallott érdekes információkat.

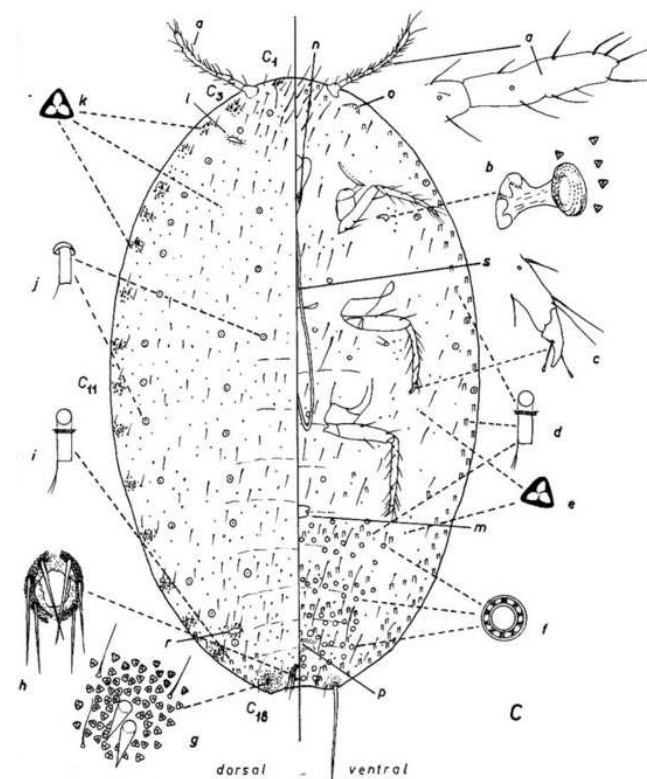
Hangay György: *A bogarak bolygója. EX-BB Kiadó, 2017. Ára: 3200 Ft.*

HA

Rovarász Híradó

A Magyar Rovartani Társaság tájékoztatója
87. szám, 2017. szeptember

Tartalom:

Rovarász kortársaink, elődeink — Sajtófigyelő — Rövid hírek
Könyvismeretetés

Rovarársz Híradó

a Magyar Rovartani Társaság
negyedéves tájékoztatója

A tájékoztatóban megfogalmazott vélemények nem minden esetben tükrözik a Szerkesztőbizottság és a Magyar Rovartani Társaság vezetőségének álláspontját.

A Rovarársz Híradót alapította 1989-ben: Nagy Barnabás

Felelős szerkesztő: Háltrich Attila (HA)

Szerkesztőbizottság: Balázs Klára (BK), Mészáros Zoltán (MZ), Merkl Ottó (MO), Nagy Barnabás (NB), Rédei Dávid (RD), Rozner István (RI), Szalóki Dezső (SZD), és Szócs Gábor (SZG).

Szerkesztőség:
SZIE, Kertészettudományi Kar, Rovartani Tanszék,
1118 Budapest, Ménesi út 44.
Telefon: 3057219
drótposta: háltrich.attila@kertk.szie.hu

Magyar Rovartani Társaság (MRT)
1088 Budapest, Baross utca 13.

www.magyarrovartanitariarsag.hu

A Magyar Rovartani Társaság célja és feladata a rovartan általános művelése, elsősorban a magyarországi rovarvilág kutatása és vizsgálata, valamint a rovartani ismeretek terjesztése.

Elnökség (2017)

Elnök:	Vig Károly
I. alelnök:	Merkl Ottó
II. alelnök:	Szócs Gábor
Titkár:	Puskás Gellért
Előadásszervező:	Koczor Sándor
Szerkesztő:	Merkl Ottó
Pénztáros:	Szalóki Dezső
Ellenőr:	Balázs Klára
Jegyző:	Szóke Viktória

Ülések – a nyarat kivéve – minden hónap harmadik péntekén a **SZIE Kertészettudományi Karán**, az „E” épület E/2 termében (Budapest XI., Ménesi út 45), délután 4 órakor.

Illusztráció

Címlapon:
Viaszospajzstetvek (Pseudococcidae)
határozóbélyegei

Rajz: Pataki Ervin

Minden nap tanulok valami újat, vagy tudok meg valami igen érdekeset, amikor a számítógép keresője segítségével próbálok utánanézni ennek-annak.

A minap érkezett egy e-mail Ischia szigetről, ahol egy csodálatos, hatalmas, virágzó *Bougainvillea* (ejtsd = búgenvilea) volt látható. Kérdezték a növény nevét, amit rögtön meg is írtam az illetőnek, természetesen a nemigen használt magyar „murvafürt” elnevezéssel együtt. Ekkor viszont kíváncsi lettem, arra a személyre is, akiről a cserjét elnevezték. Meglepetésemre igen kalandos, ráadásul hosszú életpálya bontakozott ki, egy olyan emberé, aki, bár igen szép kort ért meg a 18. században (81 év!), nem kerülte a veszélyes helyzeteket. Számtalan csatában vett részt, keresztül-kasul hajózta (már akkor!) az Atlanti-óceánt, de még egy nyakazást is megúszott a francia forradalom alatt.

De hogy kerül ide a növény? Hát úgy, hogy 1766-ban a franciák is szerveztek egy földközi expedíciót, amit két hajóval maga Louis Antoine de Bougainville gróf vezetett, és ahová több más szakemberrel együtt magával vitt egy botanikust is, Philibert Commerçont, aki végül a növénynevezést róla elnevezte, és amit most már az egész világon természetnek ahol nincs fagy. De ami még érdekesebb: a botanikus induláskor felcsempészte a hajóra a szeretőjét is férfinak maszkírozva, aki így vele együtt került meg a Földet. Ő volt az első nő, aki ezt megtette...

Most már persze a részletekre is kíváncsi lettem, hogy miként volt ez lehetséges? Nem derült ki, vagy kiderült egy idő után, és elnézték? Lám, újabb és újabb megválaszolatlan kérdések...

HA

változatos és érdekes Európa közepének faunája, azon belül is a nappali lepkékkel összetevve sokkal kevesebb figyelemre méltított éjszakai nagylepkék. Ennek érdekében azt szeretnénk kérni, juttassátok el természetkedvelő ismerőseitekhez is a honlapot. Kedvcsinálólóként néhány valóban szemet gyönyörködtető állat képeit csatoltuk ehhez a cikkhez.

Ronkay László, Budapest

Könyvismertetés

Bogarakról, bogarászokról szól, de nem kimondottan rovarászoknak íródott *A bogarak bolygója* című könyv. Valójában mindenki, aki érdeklődik a minket körülvevő természet iránt, élvezettel fogja forgatni.

Hangay György elhatározta, hogy megosztja velünk tudását, tapasztalatát, emlékeit, egyszóval mindent leír, amit a bogarakról, a bogarászásról tud, ami felgyűlt benne a hosszú évtizedek alatt. És mindezt teszi közérthetően, olvasmányosan, úgy, hogy mindenki megértse, ne csak a szakember, aki ezzel hivatás-szerűen foglalkozik.

A könyv elején a bogarak múltját boncolgatja, azt hogy hány száz millió évvel ezelőtt jelentek, jelenhettek meg az élet színpadán. És mivel sejti, hogy ez ilyen formában csak igen kevesek érdeklődését kelti fel, történetekkel teszi az időutazást érdekesebbé.

Külön fejezet foglalkozik a bogarak testfelépítésével, külön-külön véve górcső alá az egyes testtájakat és az azokon elhelyezkedő szerveket („Mik is azok a bogarak?”, „Mi van a bogarak testén belül?”). Még érdekesebb azonban „A tojástól a felnőttkorig” c. rész, ahol a párválasztástól kezdve követhetjük végig egy új nemzedék létrejöttét a tojás, lárva, báb, imágó stádiumig. És ne feledjük, a bogarak az élővilág fajokban leggazdagabb rendjét alkotják, több mint 300 ezer tudományosan leírt fajjal! Nem csoda, hogy hihetetlenül érdekes, sosem hallott dolgokat tudunk meg nálunk is előforduló, de főleg a trópusi fajok életmódjáról.

De olyan, már sokak által megfogalmazott kérdésekre is megkapjuk a választ a könyvben, hogy melyek a legnagyobb (leghosszabb, legrövidebb stb.) bogárfajok, ezek

Ausztria Noctuoidea faunáját mutatja be az a honlap, melyet a bécsi Naturhistorisches Museum Wien és a Heterocera Press kísérleti jelleggel hozott létre. A checklist összesen 730 taxont tartalmaz, melyek döntő többsége bizonyítottan honos vagy valamikor honos volt Ausztria területén, néhány várhatóan előkerülő további fajt szögletes zárójelben soroltunk fel. A fejlesztés első lépcsőjében

a revideált fajjegyzéket egy képtár egészíti ki, mely valamennyi taxont négy képen mutat be, legtöbbször két hím és két nőstény példányt ábrázolva. A képtárat mind a fajjegyzék adott elemére kattintva, mind pedig a kereső funkcióval el lehet érni. A kereső funkció mind a generikus név, mind pedig a faji jelző, illetve annak valamely része alapján működik, értelemszerűen a nem teljes név esetén egy-nél több taxon is megjelenhet a keresés alapján.

A teljes szinonimikával ellátott fajjegyzék – nagy terjedelme miatt – önálló publikáció formájában fog megjelenni, és külön linken lehet majd elérni a honlapról. A honlapon szerepel egy olyan faj is (*Hecatera weissii*), amelyet elsőként itt közölnek, de egy külön, rövid cikk foglalkozik majd pontos előfordulási adataival.

A honlap további fejlesztése során a taxonok ausztriai elterjedési térképeivel és a nehezebben határozható taxonok ivarszerveinek ábrázolásával egészül majd ki; a tervek szerint kétnyelvű – német és angol – bevezető és a taxonok német neve kerül még fel majd a honlapra.

A honlap szabadon hozzáférhető és ingyenesen látogatható, jelenleg a következő linken keresztül: <http://www.entomologia.hu/noctaustr>

A szerzők azt remélik, hogy a honlapra látogatók érdekesnek és hasznosnak fogják tartani. Nem

tíktolt célunk, hogy minél több természetkedvelő számára megmutathassuk, mennyire

Pericallia matronula (Linnaeus, 1758) Männchen (Spannweite 80 mm)

Pericallia matronula (Linnaeus, 1758) Männchen (Spannweite 77 mm)

Pericallia matronula (Linnaeus, 1758) Weibchen (Spannweite 82 mm)

Pericallia matronula (Linnaeus, 1758) Weibchen (Spannweite 75 mm)

Prodotis stolidula (Fabricius, 1775) Männchen (Spannweite 34 mm)

Prodotis stolidula (Fabricius, 1775) Weibchen (Spannweite 34 mm)

Rovarász kortársaink, elődeink

Kosztarab Mihály 90 éves

fotó: Haltrich Attila

Előadás tartása után a Rovartani Tanszéken, 2010 áprilisában

Miska vagy Misu bátyámat, ahogy levelezésünkben szoktam szólítani, 28 éve ismertem meg a Rovartani Tanszéken. Mivel mindketten Erdélyből származunk, azonnal kölcsönös szimpátia alakult ki közöttünk. Ekkor tudtam meg azt is, hogy Kozár Ferencsel együtt a világ legnagyobb pajzstetvései közé tartozik.

Mindig könyvekkel, újságokkal, de főleg újságkivágásokkal megrakodva érkezett, melyeket külön magyarázattal ellátva adott át. Amikor pedig nyugdíjba vonult, elhozta preparálótűit, csipeszeit, fogóit stb., melyeket azóta is szinte naponta használunk.

Ha ittléte egybeesett egy rovartani üléssel, olyankor megszervezte, hogy ott előadhasson. Rám a legnagyobb hatást talán az 1993. május 21-i diaposzítíves előadása tette, melynek az volt a címe, hogy „Miért a pajzstetvek a legérdekesebb rovarok?”

De ugyanúgy igen érdekes és látványos volt az az előadása is, amikor az életéről számolt be, életrajzi kötete magyar fordításának a megjelenése kapcsán. Ehhez az előadásához külön festményeket rendelt az akkor még doktorandusz Rédei Dávidtól, amelyeket aztán beszkenelve vetített ki.

Egyébként ez az előadása adta az ötletet, hogy ittlétekor mindig meghívjuk a tanszékre, hogy a növényorvos hallgatók is személyesen megismerhessék. Ezek után tanszékvezetőnk, Pénzes Béla, mindig egy üveg saját készítésű kajszipálinkával ajándékozta meg, ami viszont Misu bátyánkat inspirálta, hogy a következő évben is eljöjjön...

fotó: Haltrich Átila

Pajzstetűgyűjtés közben a Budai Arborétumban, 2010. szeptember 17.

Kosztarab Mihály 1927-ben született Bukarestben. Apai ágon barcasági csángó, anyai részről székely származású. Tanulmányait szülővárosában, a bukaresti református iskolában kezdte el, de miután a család 1940-ben áttelepedett Magyarországra, a zuglói Középfokú Kertészeti Tanintézetben folytatta. 1947-től 1950-ig a Földművelésügyi Minisztérium növényvédelmi szolgálatának alkalmazásában állt, ahol Jermy Tibor asszisztenseként dolgozott a burgonyabogár elleni védekezés kidolgozásában.

1951-ben szerezte meg kertészmérnöki oklevelét a Magyar Agrártudományi Egyetem Kertészeti és Szőlészeti Karán. 1951-től az egyetem, majd a kar 1953-ban történt önállósulása után a Kertészeti és Szőlészeti Főiskola Állati Kártevők Tanszékén oktatott tanársegédként 1956 végéig, amikor elhagyta az országot.

1957-ben telepedett le családotól az Amerikai Egyesült Államokban. 1957 és 1960 között Baltimore-ban dolgozott entomológus kutatóként és szaktanácsadóként. 1960-tól az Ohioi Állami Egyetemen képezte tovább magát, s itt védte meg 1962-ben doktori disszertációját. Még ugyanebben az évben a Virginiai Műszaki Egyetemre nevezték ki a rovaran adjunktusává, 1967-től pedig egyetemi tanári címmel oktatott az – 1970 után Virginiai Műszaki Főiskola és Állami Egyetem nevet viselő – intézményben. Oktatói munkájával párhuzamosan 1984-től 1988-ig az amerikai Nemzeti Biológiai Felmérések (National Biological Survey) szervezőbizottságának munkáját elnökölte. 1987-től a virginiai egyetemi rendszertani gyűjtemény kutatója, majd 1990-től az ebből szervezett blacksburgi

Rövid Hírek

Új-zélandi–ausztrál kormányzati delegáció szakmai látogatása a SZIE Kertészettudományi Karán, 2017. június 1-2. Az ötfős delegáció (karanténos, kockázatelemző, szállítmányozási vezető szakemberek) azért kereste fel Magyarországot, vette fel a kapcsolatot a Rovartani Tanszék munkatársaival (Vétek Gáborral és Fail Józseffel), mert a távoli két országban aggódnak, hogy a Magyarországon 4 éve megjelent ázsiai márványospoloskát (*Halyomorpha halys*) oda is behurcolják. Aggodalmuk nem alaptalan, mert a márványospoloska tipikus „potyautas”, ami nemcsak élelmiszerszállítmányokban, de bármilyen csomagolóanyagban is megbújhat. És mivel már megtalálták a fajt az Egyesült Államokból és Japánból importált használt (és új) autók karosszériájában, két magyarországi kísérőjünkkel az esztergomi Suzuki gyárba is ellátogattak, hiszen onnan is exportálnak hozzájuk gépkocsikat.

fotó: Bodor János

Leanne Herrick (Director Cargo and Mail, Department of Agriculture and Water Resources, Australia), Vétek Gábor és Ken Glassey (Senior Adviser, Ministry for Primary Industries)

Délután a Budai Campusra invitáltuk külföldi vendégeinket, ahol a kollégák röviden bemutatták szervezetek tevékenységeit, fő feladatait többek között a kockázatkezelés és -elemzés, a határvonalak védelme, valamint az idegenhonos kártevőktől való mentesítési intézkedések és eljárások témaköreiben. Az előadáson a kar magyar és külföldi hallgatóin kívül a Magyar Növényvédelmi Társaság Agrozoológiai Szakosztályának, illetve a Magyar Rovartani Társaságnak a téma iránt érdeklődő tagjai is részt vettek.

Vétek Gábor, Budapest

A nyár folyamán érkezett a másik szomorú hír, hogy tagtársunk, **Végh László**, életének 92. évében, 2017. június 26-án elhunyt. Róla részletesen a következő számunkban emlékezünk meg. (szerk.)

Sajtófigyelő

Műhernyókkal leplezték le a hernyók titkait (*Index*, 2017.05.22.) A *Science* tudományos magazinban jelent meg az a nagyszabású kutatás, amelyben több tucatnyi kutató vett részt a világ minden tájáról, és amelyben azt vizsgálták, hogy ha műhernyókat helyeznek el szabadföldön növényekre, azok milyen sérüléseket szenvednek az idő múlásával. Az

A kísérlethez használt nedvesített gyurmahernyó várja a potenciális ragadozókat, Tai Po Kau, Hongkong (Chung Yun Tak/Science)

elemzéseket egy finn laborban végezték, ahol minden egyes karcolást dokumentáltak, amely a műhernyókon esett, legyen az hangyától, madártól vagy bogártól. A vizsgálat célja az volt, hogy megtudják, milyen veszélyek leselkednek a lepkehernyókra, és mekkora az esélye, hogy ragadozók megtámadják az állatokat. Kiderült, hogy az Egyenlítő környékén veszélyesebb a hernyóknak, mint a sarkok közelében.

Liz Nichols, a Swarthmore College kutatója elismeri, hogy kissé gyere-

kesnek hangzik műhernyókat ragasztani növényekre, de ez az egyszerű technika kellett ahhoz, hogy többet megtudjanak a hernyókra leselkedő veszélyekről. Az ötlet egyébként Tomas Roslintól, a svéd Agrártudományi Egyetem kutatójától származik. Ő Grönlandon próbálkozott először műhernyókkal, de nem sok sikerrel, mivel ott szinte semmi sem támadta meg a műállatokat. Ekkor vette fel a kapcsolatot a világ más részein élő kollégáival, köztük Eleanor Slade-del, az Oxford Egyetemről, akinek hasonló kísérletei igencsak sikeresek voltak a borneói esőerdőben. Tomas Roslin ekkor döbönt rá, hogy a hernyókra nem ugyanaz a veszély leselkedik a világ különböző részein. Több tucatnyi kutatót kerestek meg, hogy helyezzenek el hasonló műhernyókat a világ minden táján, aztán tudassák velük az eredményt. Majdnem háromezer darabot küldtek el neki Helsinkiben lévő laborjába. Kiderült, hogy nem csupán más és más veszélyezteti a hernyókat a pólusok közelében, mint az Egyenlítő közelében, de a hegyvidékeken is csökken a támadás veszélye.

http://index.hu/tudomany/2017/05/22/muhernyokkal_jartak_utana_a_hernyok_titkainak/

Korányi Dávid, Budapest

Virginiai Műegyetem Természettudományi Múzeuma (Virginia Tech Museum of Natural History) alapító igazgatói feladatait látta el. 1992-ben tanszékéről nyugdíjba vonult, azóta az egyetem professor emeritusa.

Pajzstetűgyűjtés közben a Budai Arborétumban, 2010. szeptember 17.

Rovartani kutatásai a pajzstetvek (Coccoidea) biológiája, rendszertana és alaktana körül összpontosulnak. Az 1970-es évek második felében közreműködött a magyarországi (1978), majd azt követően a közép-európai (1988), az északkelet-amerikai (1996) és a virginiai (1999) pajzstetűfauna monografikus feldolgozásában. Személyesen vagy munkatársaival közösen fedezte fel és írta le a pajzstetvek tizenkét nemzetségét és ötvenhét fajtát. Szakmai elismertségét mutatja, hogy a tiszteletére neveztek el több pajzstetvet (*Chionaspis kosztarabi*, *Kermes kosztarabi*, *Pseudococcus kosztarabi*, *Puto kosztarabi*), egy álkérészt (*Acroneuria kosztarabi*) és egy tripszfajt (*Torvothrips kosztarabi*).

Pajzstetűkutatásai mellett kiterjedten foglalkozott más kártevő rovarokkal is, s vezető szerepet vállalt Észak-Amerika rovar- és pókszábasú-faunájának felmérésében. Tanulmányozta a növényvédelemben használt rovarirtószerek hatásmechanizmusát, s a biológiai növényvédelem híveként sikeresen telepítette át Virginiába a pajzstetvek természetes ellenségét, a Magyarországon is honos ködfoltos pajzstetvész-orrosbogarat (*Anthribus*

nebulosus). Tudományos munkásságának másik jelentős vonulata a savas eső talajlakó mikroorganizmusokra gyakorolt hatásának vizsgálata.

Jelentős tudományos szervező tevékenységet fejtett ki választott hazájában: múzeumigazgatói tisztsége mellett szervezőmunkája eredményeként jött létre a Virginiai Természettudományi Társaság (Virginia Natural History Society), amelynek 1992 és 1994 között első elnöke volt. Tudományos dolgozatainak száma meghaladja a 160-at. 1967-től a *Morphology and Systematics of Scale Insects*, 1969-től a *The Insects of Virginia* című rovarügyi folyóiratok alapító főszerkesztője. Önéletrajza, a *Transylvanian roots* 1997-ben – magyarul *Erdélyi gyökerek* címmel 1999-ben – jelent meg.

1975-től tagja a Virginiai Tudományos Akadémiának, 1993-tól tiszteletbeli tagja az Amerikai Rovartani Társaságnak (Entomological Society of America), 1995-től külső tagja a Magyar Tudományos Akadémiának 1989-től tagja a Londoni Királyi Rovartani Társaságnak (Royal Entomological Society of London).

A Magyar Rovartani Társaságnak 66 éve a tagja, 1979 óta pedig tiszteletbeli tagja. Mint már említettem az elején, több alkalommal tartott előadásokat üléseinken, az Egyesült Államokban pedig fogadta tagtársainkat. Egy alkalommal jelentős pénzzadományal támogatta egyesületünket.

A Magyar Rovartani Társaság, valamint a Magyar Növényvédelmi Társaság felterjesztése alapján dr. Kosztarab Mihály professzort 2017. augusztus 20-án Fazekas Sándor földművelésügyi miniszter az Életfa Emlékplakett Arany fokozatával tüntette ki. A minisztérium honlapján is olvasható indoklás szerint: *a burgonyabogár elleni védekezés kidolgozásában, a világ pajzstetű-faunájának felmérésében, a magyarországi pajzstetvek kutatásában végzett kiváló tevékenységéért* jár a kitüntetés.

Isten éltesse Miska bátyánk!

HA

Elhunyt Kutassy György (1929–2017)

Gyuri bácsi is elment... Azon idős rovarászok közé tartozott, akik mindig ott voltak a Magyar Rovartani Társaság ülésein. Tagja volt annak a 30–40 embernek, akiknek aláírását évtizedekre visszamenően megtaláljuk a jelenléti napló oldalain. Az utóbbi években szinte mindig elkésett, de „törzshelye” volt, feleségével együtt a terem baloldalán, közel a bejáratához. Aztán, úgy egy éve, ha jól emlékszem, 2016 elejétől, már nem jelent meg.

Kutassy György Budapesten született, 1929. november 2-án. Eötvös-gimnazista volt, BME építészmérnöki diplomát szerzett 1958-ban. 2003 óta a Komárom-Esztergom megyei Epölön élt a családjával, és az ottani katolikus templomban volt a búcsúztatása 2017. augusztus 18-án.

Már gyerekkorában is gyűjtött rovarokat, de ez haláláig tartó szenvedéllyé akkor vált, amikor 1975-ben Viktort vezette be a lepkészés rejtelmeibe. A nappali lepkékkel kezdte, de aztán következtek az éjjeli nagylepkék. 2000-ben már 12 ezer példányból álló gyűjteménye volt.

fotó: Haltrich Attila

Lámpázás 1400 m-en, a Ráró-menedékház mellett, Ráró-Gyomaló hegység, 2014 július 24.

Külföldön, Erdélyen kívül, gyűjtött még Görögországban, az egykori Jugoszlávia területén, Ausztriában, Szlovákiában, de Kubában és Mongóliában is megfordult.

Kertjében, Epölben, 2004-ben fénycsapdát állított fel, hogy Szabóky Csabával a környék lepkefaunáját kutathassa.

Rendszeresen részt vett családotól az erdélyi rovarásztáborokban is. Esténként nem messze a szállástól állította fel higanygözlámpáját és lepedőjét, ami előtt aztán egy kempingszékben üldögélve, cigarettázva figyelte a fényre érkező lepkéket. A legtöbb fajt messziről felismerte, csak ritkán kellett felemelkednie, hogy egy-egy ritkább vendéget begyűjtsön. Mivel mindig a közelben volt, ellentétben a többi lepkésszel, akik generátorral felszerelve már a nap folyamán kinézték maguknak a feltételezésük szerinti „legjobb” helyeket, a hallgatók és kíváncsiskodók neki köszönhetően ismerkedhettek az éjjeli gyűjtéssel, vagy tehettek el néhány gyakori vagy káros rovar a beadandó gyűjteményükbe.

Gyuri bácsi mindig halálos nyugalommal figyelte ilyenkor a történeteket, és csak akkor szólalt meg, amikor a „tömegsűrűség” már akkora volt közte és a rovarokkal teli lepedő között, hogy az már veszélyeztette a gyűjtés eredményességét.

2015. július végén még elkísért bennünket a Királykő alá, ekkor voltunk együtt utoljára.

HA